

Na začátku byla jen FASCINACE KVĚTINAMI

Touha až potřeba změnit hektický životní styl zavedla advokáta **Radka Bláhu** do vsi o deseti číslech, kde zrekonstruoval historickou usedlost. V obklopení přírodou a novou rodinou najednou vnímal vše jinak. Příliv energie, zjitření smyslů a také kreativita a řemeslné vlohy jeho ženy **Milady** ho přivedly na nápad vtisknout podobu lučního kvítí do drahých kovů a tvořit unikátní šperky.

TEXT: MIRKA SRDÍNKOVÁ FOTO: ANNA KOVAČIČ

V redakci jsme byli okouzleni květinami, které vyrábíte na vašem statku. Nejsou to totiž ani zdaleka obyčejné květiny...

RADEK: Svou podobou, zpracováním a využitím jsou asi neobyčejné... Na začátku byla jen fascinace květinami. Pak touha vzít je a vytvořit nové druhy. A tak začalo pomalu vznikat naše stříbrné zahradnictví, ve kterém pěstujeme květiny ze stříbra a zlata. V historii se ale takové květiny už vyráběly, to jen v současné době se na ně trochu zapomnělo. Ty historické měly většinou náročnější nebo slavnostnější formát – třeba Bunga Mas, květiny Carla Fabergého, Edelsteinstrauß – ale dochovaly se i některé jednoduché formy. My jsme ale chtěli vytvářet květiny nejen pro slavnostní příležitosti, ale i ty, které budou skutečnou alternativou živých květin. „Dobrý den, pane, přejete si fialku? A chcete řezanou, nebo stříbrnou?“ Myslím, že tam někde si asi najdou své místo.

Koho napadlo vyrábět umělecké předměty, když ani jeden z vás není primárně šperkařem? Kudy vlastně vedla cesta od advokacie a fotografie k výrobě uměleckých kousků ze stříbra a zlata?

MILADA: Já jsem pracovala patnáct let jako profesionální fotografka a pak jsem několik let vytvářela šperky. Cesta od fotografie k designu

a práci s kovem pro mě byla přirozená, protože oba obory mají hodně společného – obrazy, světlo, detaily... Květiny ale byly nápadem mého muže. On více hledá, přemýšlí, zvládá celek a věci realizuje. Já se ztrácím na celé dny v jednom detailu květiny, vyžívám se v řemesle a obrazech. Ale v jeden moment se všechno v nás a okolo spojilo. Jeden bez druhého bychom ten projekt udělat nemohli.

„Pěstovat“ květiny ze stříbra nebo zlata byl nápad mého muže. Jeden bez druhého bychom ale ten projekt udělat nemohli.

RADEK: Naše květiny jsou profesionální šperky, přesto se necítím být šperkařem. A asi je to v pořádku. Zajímavé věci často přichází od lidí mimo obor. Pokud se člověk pokládá za odborníka, bývá víc pohlcen obavami o svou profesionalitu než tím, co nového přinést. I s vytvářením krásných věcí se poji řád, nástroje, výzvy, jejich řešení, nespokojenost, hledání, stejně

jako jsem to znal v minulosti coby advokát. Měl jsem také dlouhou dobu zálibu ve stříbrných a zlatých dolech. Sledoval jsem, jak se těží, jak probíhá celý obchodní proces, jak vznikají nová naleziště, takže květiny ze stříbra jsou vlastně zajímavým vyústěním.

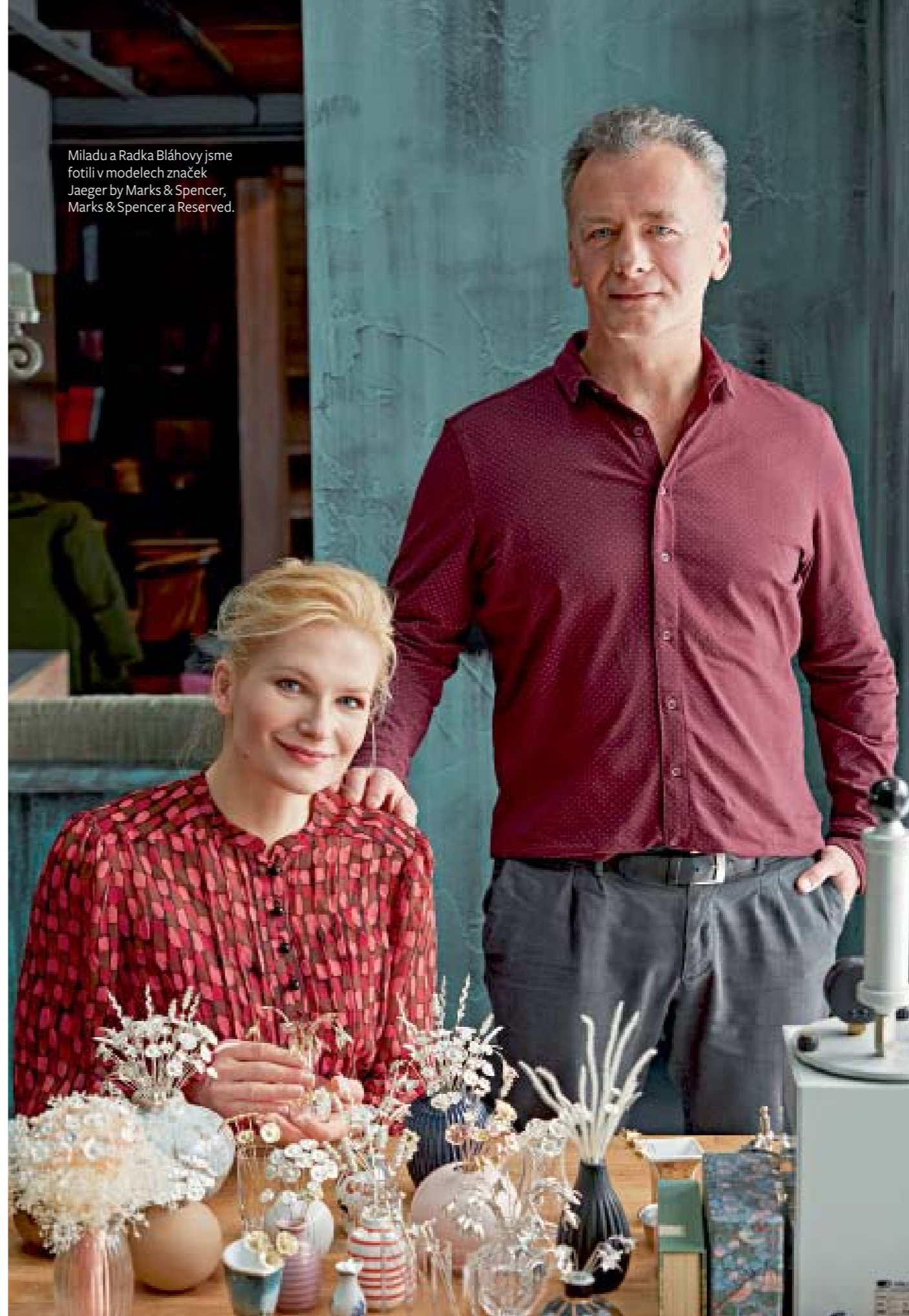
„Stříbrné květiny“ jste začali realizovat v roce 2019. V tom samém roce se objevil i covid. To asi nebylo ideální načasování pro jakékoli podnikání, natož pak pro tak unikátní. Neodrazovalo vás to vše, co se dělo, od vašeho projektu?

MILADA: V roce 2019 se teprve zrodil nápad, skutečně podnikat jsme začali až teď. První tři roky jsme strávili malováním, zkoušením voskových modelů, vylepšováním šperkařské výroby, vraceli jsme se často na začátek. Pak se fotily produkty, připravovali jsme e-shop, absolvovali jsme konzultace s odborníky z botaniky, historie a šperkařství. V tu dobu nás zajímalo, jak to vše dotáhnout do zdárného konce, a ekonomika projektu byla na vedlejší koleji. Ale především jsme věřili, že naše květiny mají smysl. A na tu naši víru byl covid krátký.

Prozkoumávali jste si trh, abyste měli jistotu, že o vaše umění bude zájem?

RADEK: Povídali jsme si o květinách s mnoha lidmi. Měnili jsme i způsoby komunikace,

Miladu a Radka Bláhy jsme fotili v modelech značek Jaeger by Marks & Spencer, Marks & Spencer a Reserved.

abychom získali co nejsurovější názor, a bylo to velmi zajímavé. Pak jsme osobně dávali květiny různým lidem v Česku i zahraničí. Snad téměř všichni obdarovaní byli nadšeni. Následovaly také dlouhé debaty o možnostech, které květiny nabízí. Testovali jsme také internet a tam lidé květinám příliš nerozuměli. Lidé na internetu moc nečtou, mají zkušenosti, že slovo „stříbrné“ se používá pro vše možné a jediné květiny, které lze darovat, jsou řezané tulipány, takže květiny ze stříbra jim přišly poněkud podezřelé. Stačilo ale pár vět na vysvětlenou a rozpaky se rychle rozplynuly.

A co ve světě? Dá se tam najít něco podobného, nebo jste našli skutečnou díru na trhu?

RADEK: Hledali jsme, zda se někde ve světě vyrábějí podobné květiny ze stříbra nebo zlata, ale v takovéto podobě a využití, jaké mají ty naše, jsme žádné nenašli.

O květiny není třeba se bát. Drží pevně. Testovali jsme je, pomáhaly nám i naše dcerky. Je třeba říct, že vydržely opravdu hodně.

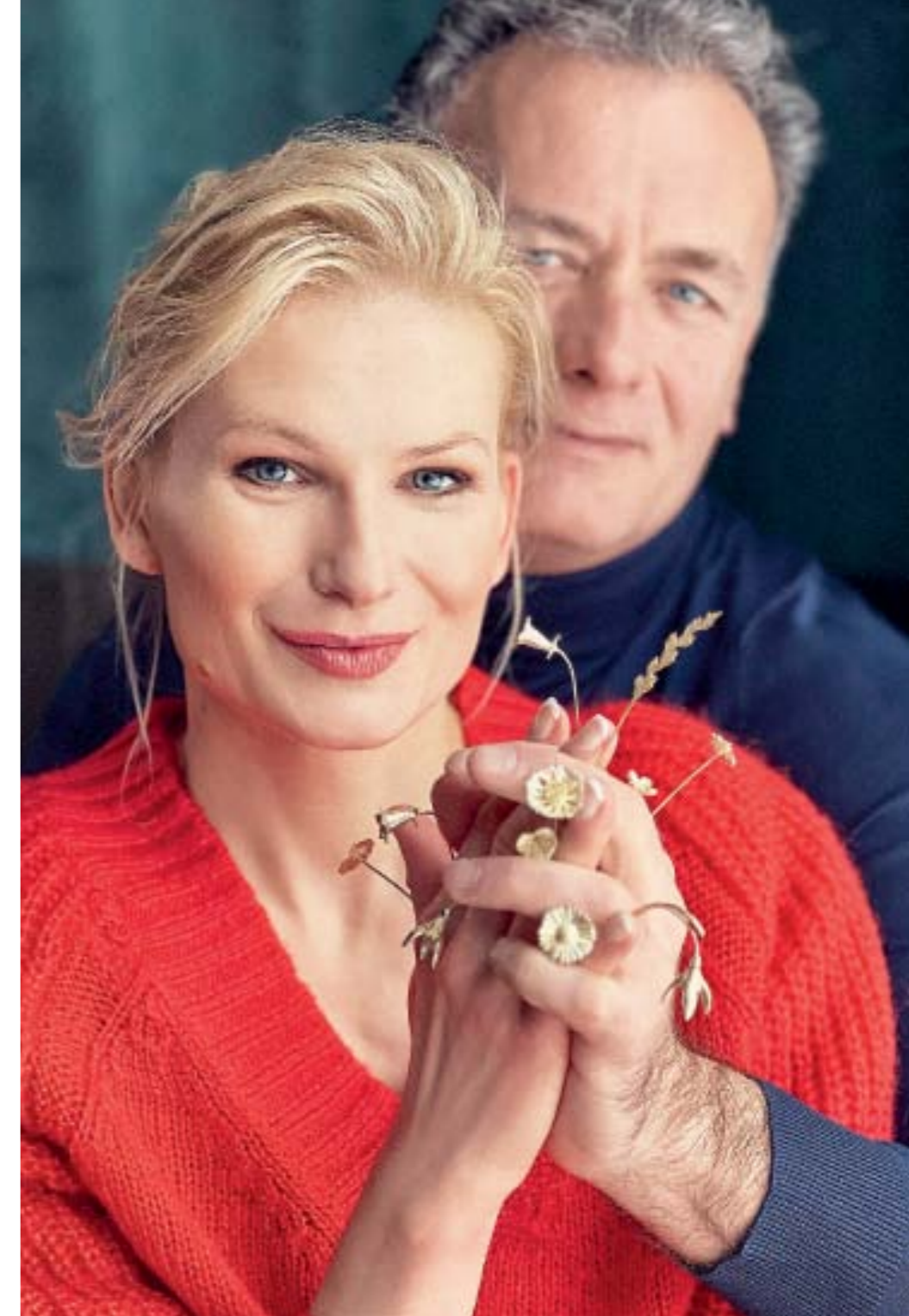
Kolik lidí se na výrobě kvítků podílí a kde veškeré práce probíhají?

RADEK: Modely, design a veškerou další činnost kromě výroby provádíme sami u nás v usedlosti, kde žijeme. Je nás na to pět. Na výrobě spolupracujeme se skvělou českou šperkařskou firmou. Ta nám květiny vyrábí ze stříbra a zlata. Uvidíme, jak se budeme vyvíjet, plánů máme hodně a možná budeme potřebovat více pomoci.

Květiny, které vyrábíte, jsou naprosto dokonalými kopiemi skutečných květin.

Jako byste je odlévali. Ale pravděpodobně je to výsledek velmi dlouhého zkoumání všech detailů. Prozradíte nám, jak probíhá výroba od A do Z? A pro představu, jak dlouho trvá výroba jedné květiny?

MILADA: Snažili jsme se o přiblížení reálným květinám, ale v rámci každé je tolik rozmanitostí... Na začátku tedy květinu studujeme a rozhodujeme se pro vhodné ztvárnění, fázi poupěte, květu. Chtěli jsme, aby celá rostlinka vznikala opravdu jen lidskou rukou. Po finálním nákresu začne dlouhá fáze ručního vyškrobávání prvního modelu do šperkařského vosku. Vytvořím hrubý tvar květiny, a pak dny tvořím pod lupou každý detail. I každá malinkatá chyba mě vrátí o hodiny zpět. Když je model z vosku hotový, napájí se na takzvaný

stromček k ostatním voskovým modelům, celé se to zalije sádrou a následně se vosk vyplaví. Do takto připravené sádrové formy se nalije roztavené stříbro a vznikne první odlitek. Odlitek se pak brousí a leští a následně se model „zaformuje“ do speciální gumy, ze které pak můžou vznikat další voskové modely, které se zase zalijí do sádry. Odlévá se ze stříbra nebo zlata, odlitek se opracovává, brousí, leští, pak se napájí stonek či lístek, znovu se leští a květina se puncuje. Na závěr rostlinky pro větší lesk galvanizujeme stříbrem o skoro největší možné ryzosti 999/1000.

Jak se chovají drahé kovy při výrobě šperků je jedna věc, ale u výroby květů by to mohlo

být jinak – napadá mě – nemůžou se například zlomit stonky? Je třeba nějaké zvláštní opatření jak při výrobě, tak později při manipulaci?

RADEK: Při výrobě se s květinami zachází jako s klasickým šperkem. Ale uživatel se o ně nemusí nijak bát. Květina i stonky drží pevně, ale samozřejmě nejsou určeny na hrubé ohýbání nebo lámání. Přece jenom stříbro je celkem měkký kov. Před výrobou jsme kvítka často testovali, naše malé dcerky nám s tím velmi ochotně pomáhaly, a musím říct, že květiny toho vydržely opravdu hodně. Takže když potřebujete například mírně ohnout stonek, třeba kvůli poloze ve vázičce, není se čeho obávat.

Podle čeho vybíráte druhy květin, které budete vyrábět? Jde o typicky česká kvítka nebo zvažujete i výrobu exotičtějších rostlin?

MILADA: Jako první jsme zvolili luční květiny dobře známé tady u nás. Každý rok pak vybíráme, jaké další nové druhy chceme vytvářet. Bereme v úvahu, jak se hodí do kytic, jaká bude náročnost výroby, na jaký trh případně květinu umístíme. Každý rok vznikne pět až deset nových druhů, známých i méně známých a v podstatě ze všech koutů světa. Jediným limitem je složitost a velikost květu. Některé květiny by byly na výrobu extrémně náročné a nákladné. Ale možná se v budoucnu i k takovýmto květinám dostaneme. Tenhle rok uvažujeme třeba o konvalince, plesnivci alpském, květu lípy, třešně, jasmínu a frangipani (*exotická rostlina zvaná též plumérie, pozn. red.*). O dalších necháme rozhodnout lidi.

Jaké kvítka zákazníci kupují nejčastěji?

MILADA: Lidé si nejčastěji kupují mix všech druhů do kytice. Z jednotlivých květin je pak nejoblíbenější sněženka, sedmikráska nebo chrpa. Také jsme zaznamenali velký zájem o postupné sbírání květin, kdy si u nás zákazníci koupí třeba každý rok jeden exemplář.

RADEK: Na světě je tři sta padesát tisíc druhů kvetoucích rostlin. Pokud z nich dovedeme vypěstovat sto tisíc, tak současným tempem máme práci na dalších deset tisíc let. Má to i praktické dopady, potřebujeme vytvořit stabilní firmu a vychovat skvělé designéry, kteří po nás budou v „pěstování květin“ pokračovat. Giyou je dlouhodobý projekt, my jsme ho založili a přijde chvíle, kdy ho předáme dalším generacím. Už teď na to myslíme.

Pro jaké účely jsou květiny vhodné?

MILADA: Především je to krásný dárek. Můžete je osobně darovat stejně, jako by šlo o živé květiny. Dají se strčit do kapsy a věnovat na schůzce nebo je lze poslat poštou. Chtěli jsme posunout darování k větší eleganci, jemnosti i hravosti. Hodně o tom přemýšlíme. A pak jsou květiny samozřejmě půvabnou dekorací ve váze a všude v interiéru. Může to být jedna květina, nebo velký puget. Hodí se také pro různé významné události, třeba jako ocenění či odměna za studijní či pracovní úspěch, nebo jako součást svatební výzdoby a jiných obřadních míst. Vytváříme například úžasné svatební kytice složené z patnácti až padesáti květin. Oblíbené jsou i generační rodinné vázy, do nichž postupně generace žen přidávají stříbrné květiny, které dostaly, takže je tam květina prababičky, babičky, maminky, vnučky...

Vzhledem k tomu, kam se ubírá ekonomika, se mnozí ptají, do čeho investovat své peníze, aby neztráceli na hodnotě. Jsou třeba právě vaše produkty takovou vhodnou investicí?

RADEK: Je skvělé, když člověk objeví předmět, který se mu líbí, vyvolává v něm příjemné pocity, má pro něho užitek, a ještě si drží, nebo dokonce zvyšuje hodnotu. V případě stříbrných květin tahle kombinace, myslím, platí. A až začneme vytvářet limitované kolekce květin nebo květiny začnou třeba na trhu docházet, sám jsem zvědavý, co to s jejich cenou udělá. Už v současné době nás oslovují lidé, kteří mají zájem pořídit si květiny za sběratelským účelem. Ale pokud by někdo chtěl investovat do stříbra nebo zlata a nezajímal ho estetický, užitečný a umělecký pohled, je určitě lepší investovat přímo do komodity. I tak budou ale stříbrné květiny vždy trvalou generační hodnotou a rodinným stříbrem. Možnost, že cena stříbra nebo zlata bude za pět deset let dvojnásobná, není vůbec nerealistická.

Květiny lze prozatím koupit jen přes váš e-shop, nemají ale vaši zákazníci touhu vidět tyhle krásky na vlastní oči? Přece jen jde o „šperk“ a dřív, než si ho koupíme, chceme si

ho osahat... Neplánujete zřídit kamenný obchod?

MILADA: Lidé je opravdu moc chtějí vidět. A my si přejeme jim je ukazovat. Už teď se můžou zákazníci na květiny podívat v našem showroomu vzdáleném dvacet minut jízdy od Prahy. Připravujeme také jejich neprodejní expozice na vybraných místech v Praze

a myslíme si, že snad v horizontu roku otevřeme obchod v centru Prahy. Také uvažujeme o stálé prodejní výstavě nebo muzeu stříbrných květin.

Maličko odbočím od výroby květin k vašemu soukromému životu, protože jde o spojenou nádobu. Asi by se nic z toho neudálo, kdybyste se, Radku, kdysi nerozhodl přesídlit z Prahy na venkov, kde jste koupil a zrekonoval usedlost. Přitom jste měl v Praze zavedenou advokátní kancelář. Potřeboval jste změnit způsob svého života?

RADEK: Květiny vznikly ve zvláštním okamžiku našeho života a díky místu a zahradě, kde nyní žijeme. Kdybych se neodstěhoval z Prahy a neukončil tam své podnikání, květiny bychom nikdy nevyráběli. Měl jsem potřebu žít jinak a mít čas učit se věci, které mě zajímaly. Změna se dotkla skoro všeho – mé práce, vztahů s lidmi, peněz. Ale bylo to jedno z nejlepších rozhodnutí, jaké jsem kdy udělal. Lidé by se neměli bát velkých změn a měli být vést svůj život z daleko širší perspektivy.

Milada Bláhová

designérka šperků (45)

Nejprve vystudovala ve Velké Chuchli obor jezdec/ošetřovatel dostihových koní a trenér dostihových a sportovních koní. Jezdeckou a trenérskou činností se poté zabývala nejen v Česku, ale také v Rakousku a Německu.

Následně navštěvovala Pražskou fotografickou školu, obor fotografie a kromě fotografování koní (tisíce publikovaných fotografií u nás i zahraničím) se zabývala i focením módy a reklamy, za což získala řadu ocenění. Od roku 2014 se věnuje designu šperků a od roku 2019 je datován vznik značky Giyou květiny, již je spolunajitelkou a hlavní designérkou.

S manželem Radkem má dvě dcery (3 a 5 let) a kromě rodiny a šperků jí přináší radost také rozvoj historické usedlosti a další výtvarná činnost.

Radek Bláha

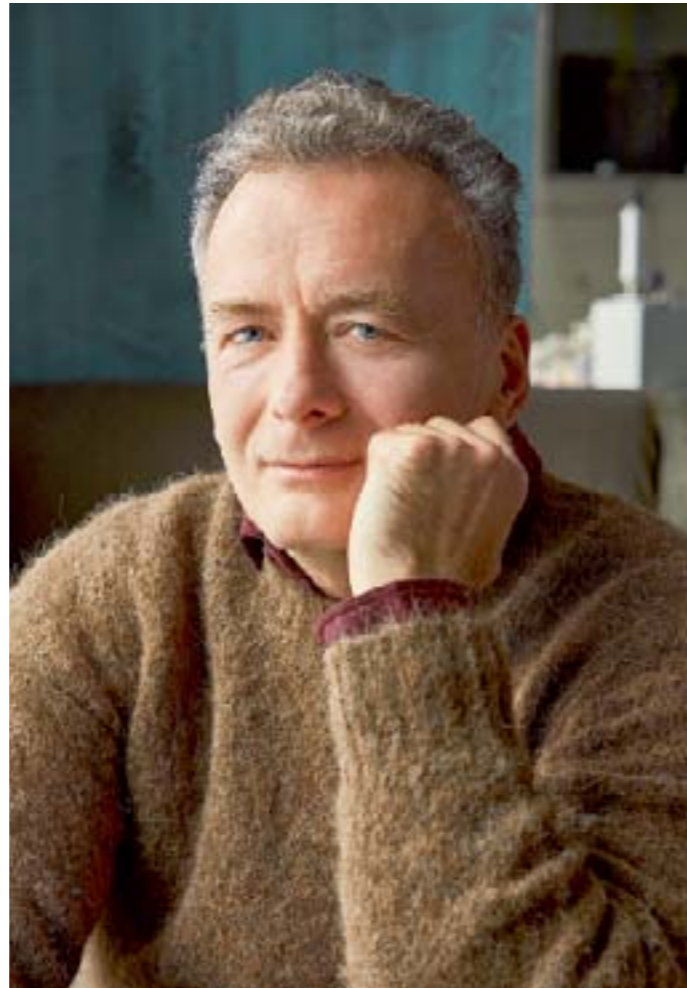
podnikatel (52)

Studoval na Filozofické fakultě UK v Praze obor historie a archivnictví, který nedokončil, a následovala studia na Právnické fakultě UK Praha.

Od roku 1993 do roku 2016 se věnoval advokacii, obchodnímu, korporátnímu a finančnímu právu.

Po přestěhování z Prahy na venkov v roce 2013 a především po ukončení advokacie „propadl“ dalšímu studiu (historie, lidé, svět, kultura, vědomí).

Má pět dětí a jeho největší láskou jsou rodina, hudba, budování usedlosti a Giyou květiny.

Vaše usedlost ve vsi Saky je mimo jiné velmi zajímavá i historicky, že?

RADEK: V roce 1987 byla prohlášena kulturní památkou pro její klasicistní podobu. Pak v roce 1999 byla v usedlosti nalezena část středověké místnosti pocházející z roku 1495, která patří k nejstarším dochovaným vesnickým místnostem v Česku. Výjimečné je i rozložení domů v usedlosti. I pro tuhle hlubokou historii místa pro mě bylo velkou ctí mít možnost ho pozdvihnout, zkulturnit a vytvořit zahradu. Myslím, že tím vznikl neobyčejný objekt, kde se citlivě kloubí historie, hudba, literatura, sport, příroda a kde je prostor pro děti, práci, studium i odpočinek. Možná i proto k nám jezdí tolik úžasných lidí.

Radku, máte mnoho koníčků, mimo jiné hrajete na různé nástroje, milujete historii, kulturu a tyhle své zájmy jste dokázal ve svém „novém životě“ posunout na vyšší úroveň. Mám na mysli především Tajnou zahradu a její úspěch na poli hudby.

RADEK: Raději bych nechal Tajné zahradě její tajnost. Ale když se ohlédnu zpět, myslím, že mít příležitost přivítat u sebe doma, ve vesnici s deseti domy, takové jazzové muzikanty, jakými jsou Bob Montgomery, David Friedman,

Je velké štěstí dělat v životě práci, která vás naplňuje. Pak vlastně nepotřebujete další relax. Je naopak problém s prací přestat.

Hetty Kate, Brian Charette nebo Libor Šmol-das, Jakub Zomer, Josef Vejvoda, Kryštof Marek, Martina Bártová..., je poměrně pozoruhodné. Neberu to ale jako svůj úspěch. Pověst o místě a lidech, kteří se u nás schází a muzici-rují, se šíří sama i beze mě a vždy jsem překvapen, kdo se ozve. A mám jen pocit velké úcty a radosti, že se u nás taková setkání můžou dít, že je můžu prožít a poznat tak skvělé lidi.

Milado, vy jste stejně jako váš manžel renesanční člověk – jste fotografka, umíte to s koňmi, pocházíte z řemeslně zdatné rodiny, nyní podnikáte a při tom všem se staráte o dvě malé holčičky. Jak se to dá zvládnout?
MILADA: Naštěstí máme na výpomoc jednu úžasnou paní a její dceru. Popravdě bez nich

bych toho moc nestihla. Jsou věci, které zvládnou i s holčičkami, a ony mi moc rády pomáhají, ale třeba na vytváření modelů potřebuji opravdu nerušený čas. Být s nimi je krásné a radostné. Jsou pro mě tím nejdůležitějším. Ale jsem vděčná, že můžu i v klidu pracovat a ztratit se v tvoření. Chybělo by mi to.

A jak odpočíváte? Stačí vyjít za humna nebo prcháte někam úplně jinam?

MILADA: Mám veliké štěstí, že celý život dělám práci, která mě naplňuje. Pak už vlastně další relax moc nepotřebuju. Pokud můžu cokoliv tvořit, jsem v tak šťastném stavu, že mám naopak problém s prací přestat. Ale jsem ráda i sama, s myšlenkami, plány, knihou, notýskem. To jsou pro mě také vzácné chvíle odpočinku.

Jaké jsou vaše společné podnikatelské plány do budoucna a osobní touhy, pokud také nejsou úzce propojené?

MILADA: Společně chceme pracovat na Giyou květinách a rozvíjet místo, kde žijeme. Mě láká do budoucna mnoho dalších výtvarných technik i spousta jiných oblastí, pokud na ně bude čas. A Radek má svá vlastní přání z úplně jiných sfér. ●

mirka.srdinkova@mafra.cz

FOTO: ANNA KOVAČÍČ, STYLING: IVANA PRAŽÁKOVÁ, MAKE-UP: MICHAELA OHEMOVÁ, BALMAIN HAIRCOUTURE, PRODUKCE: IVANA DRÁBŘOVÁ